

### **Gustav Holst:** *Seven Scottish Airs for two violins, viola, violoncello & piano, H.93*

Ο Βρετανός συνθέτης Gustav Holst (1874–1934) ανέλαβε τη διεύθυνση του μουσικού τμήματος του Morley College στο Λονδίνο το 1907, όπου διατηρούσε μια δεκαμελή ορχήστρα. Την ίδια χρονική περίοδο, πιθανόν η επιρροή του φίλου του και συνθέτη Vaughan Williams οδήγησε τον Holst στην περαιτέρω έρευνα των παραδοσιακών τραγουδιών της Γηραιάς Αλβιωνίας. Η ενασχόληση αυτή οδήγησε στην σύνθεση των έργων *Songs of the West* για ορχήστρα και *Seven Scottish Airs* το 1907. Σε αναγγελία του εκδοτικού οίκου Novello & Co, Ltd στο περιοδικό *Musical Times* τον Απρίλιο του 1909 αναγράφεται ότι ο «κ. Gustav von Holst διασκεύασε περίτεχνα επτά Scottish Airs ως Κουιντέτο για πιάνο και έγχορδα. Ο συνδυασμός θα μπορεί να γίνει αγαπητός στους σχολικούς κύκλους όπου υπάρχουν ορχήστρες εγχόρδων.[...] τα μέρη των εγχόρδων δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυσκολίες». Τα *Seven Scottish Airs* περιλαμβάνουν σε μια ενοποιημένη μορφή διασκευασμένα τα παρακάτω μελοποιημένα ποιήματα: *The Woman are a'Gane Mud* της Lady Nairne, *My love's in Germany* του Hector Macneill, *O how could ye gang, lassie* του Alexander Rodger, *Stu mo run, We will take the good old way, O gin I were where Godwie rins* του John Imlah και το γνωστό *Auld Lang Syne* του Robert Burns.

### **Claude Debussy:** *Danses για άρπα και ορχήστρα εγχόρδων*

Ο Claude Debussy (1862–1918) προσεγγίστηκε από το φημισμένο οίκο μουσικών οργάνων Pleyel του Παρισιού που του ανέθεσε τη σύνθεση ενός νέου έργου για τη νέα ευρεσιτεχνία του, την χρωματική άρπα, το 1904 η οποία επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί στις διπλωματικές εξετάσεις του Ωδείου των Βρυξελλών. Η χρωματική άρπα ήταν χωρίς πεντάλ και αποτελούνταν από περισσότερες χορδές, μια για κάθε χρωματικό φθόγγο, την οποία ο Pleyel είχε ήδη πατεντάρει από το 1897. Ο Debussy ανταποκρίθηκε στο αίτημα του Pleyel και συνέθεσε το *Danse sacrée et danse profane*, το οποίο αποτελεί πλέον ένα από τα πιο δημοφιλή έργα ρεπερτορίου για άρπα. Παρόλο τον αρχικό σκοπό σύνθεσης του έργου, τα *Danses* ερμηνεύονται συχνότερα με την συμβατική άρπα, διότι η χρωματική εγκαταλείφθηκε σύντομα, κυρίως για πρακτικούς λόγους, εξαιτίας του μεγέθους της και του εκτεταμένου χρόνου χορδίσματος πριν από την συναυλία. Το έργο αποτελείται από δύο μέρη αντιθετικού χαρακτήρα γραμμένα σε τριμερή μορφή. Ο πρώτος αργός χορός, *Danse sacrée*, βασίζεται στο έργο για πιάνο του Πορτογάλου συνθέτη Francisco de Lacerda το οποίο διακατέχεται από μια ομηκλώδη τελετουργική τροπική ατμόσφαιρα. Ο δεύτερος χορός, *Danse profane*, είναι ένα βαλς ευγενικού χαρακτήρα αντικατοπτρίζοντας την επιρροή από τις *Gymnopédies* του Satie που είχαν γραφεί 15 χρόνια νωρίτερα.

### **Antonín Dvořák:** *Two Waltzes op.54 nos. 1 & 4 για ορχήστρα εγχόρδων*

Ο Antonín Dvořák (1841–1904) συνέθεσε τον δημοφιλή πιανιστικό κύκλο οκτώ κομματιών, *Waltzes op.54*, στο χρονικό διάστημα 1/12/1879–17/1/1880, κατόπιν προσκλήσεως με άλλους διακεκριμένους Τσέχους συνθέτες – όπως οι Smetana και Fibich – για το χορό ο οποίος ήταν αφιερωμένος στον εορτασμό των 30 χρόνων της πατριωτικής Εθνικής Εταιρείας. Μετά από ένα μήνα, ο συνθέτης διασκεύασε το πρώτο και το τέταρτο κομμάτι του κύκλου για κουαρτέτο εγχόρδων και κοντραμπάσο προαιρετικά. Η πρώτη κατ' ιδίαν εκτέλεση έγινε από τους Novacek, Pecirka, Buchal, Sramek τον Δεκέμβριο του 1879, ενώ η πρώτη δημόσια εκτέλεση της μεταγραφής για ορχήστρα εγχόρδων έγινε υπό τη διεύθυνση του συνθέτη στην Πράγα, στις 29 Μαρτίου 1880. Ο Simrock, εκδότης του Dvořák, βλέποντας την αποδοχή των πιανιστικών χορών θέλησε να τα εκδώσει με το τίτλο «Τσέχικα» ή «Σλάβικα» Βαλς. Ο Dvořák διαφώνησε με τον ισχυρισμό ότι το βαλς είναι χορός γερμανικής καταγωγής. Παρόλα αυτά, τα *Waltzes* έχουν πιο πολύ τον χαρακτήρα ενός βιεννέζικου βαλς σε συνδυασμό το τσέχικο μουσικό ιδίωμα. Το *Waltz op.54 no.1* σε Λα μείζονα χαρακτηρίζεται από μια λυρική φινέτσα με εμβόλιμα δυναμικά τμήματα, γνώρισμα του συνθέτη. Το ζωπρό *Waltz op.54 no.4* σε Ρε μείζονα με εμφανής τις επιρροές του τσέχικου παραδοσιακού χορού, *Sousedská*, δίνει στον ακροατή την αίσθηση περιγραφής ενός Βοημικού υπαίθριου πανηγυριού. Η έκδοση των *Waltzes* για κουαρτέτο εγχόρδων πραγματοποιήθηκε μετά το θάνατο του συνθέτη το 1911.

### **George Gershwin:** *Lullaby για έγχορδα*

Το μονομέρες έργο, *Lullaby*, γράφτηκε αρχικά για κουαρτέτο εγχόρδων το 1919, ενώ ο George Gershwin (1898–1937) σπούδαζε αρμονία και αντίστιξη με το Ούγγρο εμιγκρέ Edward Kilenyi Sr. Παρόλα αυτά, ο Gershwin εκείνη την περίοδο παρουσίασε το πρώτο του μιούζικαλ *La La Lucille* στο Broadway. Η κύρια μελωδική γραμμή του *Lullaby* πήρε μία δεύτερη ευκαιρία όταν ο συνθέτης τη χρησιμοποίησε στην άρια *Has Anyone Seen My Joe?* στην ανεπιτυχή μονόπρακτη όπερα *Blue Monday* το 1922. Όταν ο Paul Whitman το άκουσε, παρόλη την αποτυχία του έργου, ανέθεσε στον Gershwin τη σύνθεση ενός νέου έργου για το προσεχές κοντσέρτο στο Aeolian Hall. Αποτέλεσμα της ανάθεσης ήταν η *Rhapsody in Blue*. Το χειρόγραφο του *Lullaby* ήταν για δεκαετίες ξεχασμένο στο ράφι της βιβλιοθήκης του Ira Gershwin, αδελφού του συνθέτη, μέχρι την στιγμή που το είδε ο δεξιότεχνος φυσαρμόνικας Larry Adler, ο οποίος το μετέγραψε για φυσαρμόνικα και κουαρτέτο εγχόρδων και το παρουσίασε στο Φεστιβάλ του Εδιμβούργου το 1963. Η πρώτη, όμως, δημόσια εκτέλεση της αυθεντικής μορφής του *Lullaby* για κουαρτέτο εγχόρδων έγινε από το Juilliard String Quartet στις 28 Οκτωβρίου του 1967. Έκτοτε παρουσιάζεται συχνά και στην εκδοχή για ορχήστρα εγχόρδων.

### **Giacomo Puccini:** *Crisantemi για έγχορδα*

Ο Giacomo Puccini (1858–1924) έγραψε το σύντομο κουαρτέτο εγχόρδων με το τίτλο *Crisantemi* μέσα σε ένα απόγευμα τον Ιανουάριο του 1890. Το χρυσάνθεμο είναι σύμβολο πένθους κατά την ιταλική παράδοση. Το έργο είναι αφιερωμένο στον πρόωγο θάνατο του σαράντα-τετράχρονου Amedeo Δούκα της Σαβοΐας, ιταλικής αριστοκρατικής καταγωγής, ο οποίος διατέλεσε για σύντομο χρονικό διάστημα ως Βασιλιάς της Ισπανίας την δεκαετία του 1870. Το *Crisantemi* δεν είναι η πρώτη του επαφή του συνθέτη με το κουαρτέτο εγχόρδων, ο Puccini είχε συνθέσει ένα σετ από τρία μικρά μινουέτα (1884) και ένα σκέρτσο (1883?) για κουαρτέτο εγχόρδων κατά την διάρκεια των σπουδών στο ωδείο του Μιλάνο. Το *Crisantemi* αποτελείται από δυο κυρίως θεματικές μελωδικές γραμμές τις οποίες χρησιμοποιεί και στην μετέπειτα τρίτη κατά σειρά όπερα του, την *Manon Lescaut* (1893). Το δεύτερο θέμα του *Crisantemi* χρησιμοποιείται στο ντουέτο της τρίτης πράξης, ενώ το πρώτο θέμα κατά την διάρκεια του ντουέτου της Manon και του des Grieux της τέταρτης πράξης όταν η ηρωίδα πεθαίνει στην έρημη της Νέας Ορλεάνης.

### **Benjamin Britten:** *Simple Symphony op.4*

Ο Benjamin Britten (1913–1976) συνέθεσε τη *Simple Symphony* μεταξύ 23 Δεκεμβρίου 1933 και 10 Φεβρουαρίου 1934. Στην πρώτη έκδοση του έργου αναφέρεται ότι «Η *Simple Symphony* βασίζεται εξ ολοκλήρου σε υλικό από έργα τα οποία ο συνθέτης έγραψε σε ηλικία μεταξύ εννέα και δώδεκα ετών». Παρόλο που η ανάπτυξη των θεμάτων σε πολλά σημεία είναι τελείως καινούργια, υπάρχουν αρκετά μεγάλα τμήματα του έργου τα οποία είναι εξ ολοκλήρου από πρώιμα κομμάτια του συνθέτη και έχουν διασκευαστεί για έγχορδα. Η *Simple Symphony* αποτελείται από τέσσερα μέρη των οποίων οι τίτλοι υποδηλώνουν φλεγματικό χιούμορ και νεοκλασική διάθεση. Το πρώτο μέρος, *Boisterous bourée*, συνδυάζει δύο θέματα το οποίο πρώτο είναι από την *Suite No. 1 for Piano* (1926), ενώ το δεύτερο από μια αγγλική μελωδία, το έργο *Song* (1923). Το δεύτερο μέρος, *Playful pizzicato*, είναι σχεδιασμένο από δυο κομμάτια του 1924, το *Scherzo for Piano* και από το *Song* μια άλλη μελωδία της αγγλικής υπαίθρου. Το τρίτο μέρος, *Sentimental saraband*, ξεκινά με υλικό από την *Suite No. 3 for Piano* (1925) ενώ το μεσαίο τμήμα του μέρους ο συνθέτης χρησιμοποιεί το *Waltz for Piano* (1923). Στο τέταρτο και τελευταίο μέρος, *Frolisome finale*, το εναρκτήριο - χορευτικού χαρακτήρα - θέμα προέρχεται από το *Piano Sonata No. 9* (1926), ενώ η δεύτερη θεματική ομάδα από το *Song* (1925). Η πρώτη δημόσια παρουσίαση του έργου έγινε υπό τη διεύθυνση του Britten στο Norwich της Αγγλίας στις 6 Μαρτίου 1934.

**Χρήστος Πουρής,**  
Συνθέτης – Πιανίστας, Υποψήφιος Διδάκτωρ ΤΜΕΤ

Τις μουσικολογικές αναλύσεις των έργων των συναυλιών του κύκλου «Κυριακάτικα Πρωινά» έχουν επιμεληθεί οι φοιτητές του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας



## Ορχήστρα Εγχόρδων NOMOS

Η Ορχήστρα Εγχόρδων NOMOS δημιουργήθηκε το 2012 με πρωτοβουλία του μουσικού Δημοσθένη Φωτιάδη και με αφορμή το φεστιβάλ ανοιχτής έκφρασης και δημιουργίας "ΚΟΘ Underground", που διοργανώνει ο Σύλλογος Μονίμων Υπαλλήλων της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Συμμετείχε σε τρία διαδοχικά φεστιβάλ αποσιώπτας κολακευτικές κριτικές και σχόλια. Η ορχήστρα αποτελείται από μουσικούς της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Στόχος της είναι η παρουσίαση του ρεπερτορίου για ορχήστρα εγχόρδων, πρωτότυπων έργων αλλά και έργων σε μεταγραφή, καθώς και η ανάδειξη σολίστ από το εξαιρετικό δυναμικό της Κ.Ο.Θ. Στην μέχρι σήμερα πορεία της η Ορχήστρα Εγχόρδων NOMOS συνεργάστηκε με τον τυμπανίστα Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ και τον κρουστό Κώστα Χανή, κορυφαίους μουσικούς της Κ.Ο.Θ., παρουσιάζοντας ένα σχετικά ευρύ και ιδιαίτερο ρεπερτόριο με έργα για τύμπανα, κρουστά και έγχορδα. Στην σημερινή συναυλία η ορχήστρα συμπράττει με την κορυφαία αρίστα της Κ.Ο.Θ. Κατερίνα Γίμα.



## Δημοσθένης Φωτιάδης

Ο Δημοσθένης Φωτιάδης σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης βιόλα, ανώτερα θεωρητικά και διεύθυνση ορχήστρας και συνέχισε τις σπουδές του στη Hochschule für Musik, Münster. Αποφοίτησε με άριστα από το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Έλαβε Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών και σήμερα είναι υποψήφιος διδάκτορας στο Α.Π.Θ. με ερευνητικό αντικείμενο τις μουσικοεπικοινωνιακές βλάβες των μουσικών των συμφωνικών ορχηστρών. Είναι μέλος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, ιδρυτικό μέλος του ANIMUS Quartet, ενώ διδάσκει βιόλα και μουσική δωματίου.

Έχει εμφανισθεί με επιτυχία σε ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό και έχει ηχογραφήσει για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση. Έχει διευθίνει την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, τη Βαλκανική Συμφωνική Ορχήστρα Νέων, την Ορχήστρα Εγχόρδων NOMOS, την Ορχήστρα ProMusica, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Κ.Ω.Θ., καθώς και διάφορα μουσικά σύνολα σε πρώτες εκτελέσεις έργων φοιτητών σύνθεσης. Ο Δημοσθένης Φωτιάδης αφιερώνει συστηματικά ένα μεγάλο μέρος της καλλιτεχνικής του δραστηριότητας στους νέους μουσικούς. Υπήρξε πρωτοπόρος στη δημιουργία συνόλων νέων μουσικών και έχει στο ενεργητικό του επιτυχημένες εμφανίσεις, ως μέστρος, με τις μαθητικές ορχήστρες του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, του Δημοτικού Ωδείου Θεσσαλονίκης και του Ωδείου Βορείου Ελλάδας.

Από το 1999 και για περισσότερο από μία δεκαετία διηύθυνε την Ορχήστρα του Δημοτικού Ωδείου Θεσσαλονίκης ενώ από το 2003 διευθύνει την Ορχήστρα Εφήβων του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Το 2010 ανέλαβε τη διεύθυνση της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων και της ορχήστρας «Νέα Γενιά» του Ωδείου Βορείου Ελλάδος και έκτοτε συμμετέχει συνεχώς σε συναντήσεις νεανικών συνόλων, συναυλίες και φεστιβάλ, αποσιώπτας ενθουσιώδεις κριτικές



## Κατερίνα Γίμα

Από το 2004 η Κατερίνα Γίμα κατέχει τη θέση της Κορυφαίας Α' αρίστης της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Γεννημένη στη Θεσσαλονίκη το 1979, η Κατερίνα Γίμα ξεκίνησε μαθήματα άρπας με τη Maria Bildea σε ηλικία 11 χρονών και πήρε το δίπλωμά της το 1998 με άριστα πομπηφεί και βραβείο εξαιρετικής επίδοσης από το Ωδείο Athenaeum στην Αθήνα. Με υποτροφία του Συλλόγου Φίλων της Μουσικής του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, συνέχισε τις σπουδές της στις Η.Π.Α. στο Peabody Conservatory of the Johns Hopkins University, με την καθηγήτρια Dr. Ruth K. Inglefield, αποσιώπτας τους τίτλους Bachelor of Music και Master of Music. Οι μεταπτυχιακές της σπουδές συνεχίστηκαν με υποτροφία του Ιδρύματος Λεβέντι, στο Universität für Musik und Darstellende Kunst της Βιέννης με την καθηγήτρια Adelheid Blovsky-Miller. Το 2005 αποφοίτησε με τον τίτλο Postgradual Diplom.

Έχει συμπράξει ως σολίστ με την St.Petersburg Chamber Orchestra (υπό τη διεύθυνση του Neeme Järvi), με την Κρατική Ορχήστρα Κύπρου και με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και έχει συνεργαστεί επανειλημμένα με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, με την Καμεράτα-Ορχήστρα Φίλων της Μουσικής και με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ..

Η Κατερίνα Γίμα έχει δώσει ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου σε Ευρώπη και Η.Π.Α. και έχει εμφανιστεί σε φεστιβάλ όπως το 22ο Φεστιβάλ Μουσικό Φεστιβάλ στο Τόκυο της Ιαπωνίας, το David Oistrach Festival (Εσθονία), το Rio de Janeiro Harp Festival (Βραζιλία) και στο 11ο Παγκόσμιο Κογκρέσο άρπας στο Βανκούβερ του Καναδά το 2011.

Είναι η επίσημη ανταποκρίτρια της Ελλάδας για το διεθνές έντυπο World Harp Congress Review και το 2012 ήταν μέλος της επιτροπής για τον 4ο παγκόσμιο διαγωνισμό σύνθεσης για σόλο άρπα του USA International Harp Competition.



www.tssso.gr

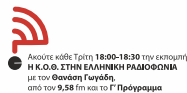


Επιμέλεια εντύπου: **Νίκος Κυριακός**

Σχεδιασμός: **ARTCORE**

Εκτύπωση: **ThessPrint**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:



**ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ ΠΡΩΙΝΑ**

**14.05.2017**

## Ορχήστρα Εγχόρδων NOMOS

**Βιολί:** Μαρία Σπανού, Εύη Δελφίνοπούλου, Κωνσταντίνος Καμπάντας, Δέσποινα Παπαστεργίου, Πόπη Μυλαράκη, Ελευθέριος Αδαμόπουλος, Ευαγγελία Κουζώφ  
**Βιόλα:** Δημήτρης Δελφινόπουλος, Παύλος Μεταξάς  
**Βιολοντσέλο:** Δημήτρης Πολυζωίδης, Ντμίτρι Γκουντίμοβ  
**Κοντραμπάσο:** Μιχάλης Σαπουντζής  
**Πιάνο:** Μαριλένα Λιακοπούλου

**Διεύθυνση ορχήστρας:** Δημοσθένης Φωτιάδης  
**Σολίστ:** Κατερίνα Γίμα (άρπα)

### Πρόγραμμα:

**Gustav Holst:** Seven Scottish Airs για ορχήστρα εγχόρδων και πιάνο  
**Claude Debussy:** Danses για άρπα και ορχήστρα εγχόρδων  
**Antonín Dvořák:** Two Waltzes op. 54 Nos. 1 & 4, για ορχήστρα εγχόρδων  
**George Gershwin:** Lullaby, για έγχορδα  
**Giacomo Puccini:** Crisantemi, για έγχορδα  
**Benjamin Britten:** Simple Symphony Op. 4

Ώρα έναρξης: 12:00  
Αίθουσα Συναυλιών Κ.Ο.Θ.  
«Σόλων Μιχαηλίδης», Λεωφ. Νίκης 73  
Είσοδος 10€  
Προπώληση εισιτηρίων από το [www.tssso.gr](http://www.tssso.gr)